

چکیده

مقدمه: توسعه تمدن اطلاعاتی و دیجیتال همه عرصه های زندگی انسانی را یکی پس از دیگری تحت تاثیر شدید خود قرار می دهد. عرصه بهداشت و درمان نیز از ارتباط و تاثیرپذیری گسترش روزافزون تکنولوژی اطلاعات به دور نمانده و فعالیت های نوینی در این عرصه با توجه به تعامل بین آنها صورت گرفته است. دورا پزشکی دستاورد چنین تعاملی است. در فناوری دورا پزشکی، دورا آسیب شناسی به عنوان یک پشتیبان علمی برای آسیب شناس محسوب شده و می تواند به تشخیص و درمان دقیق بیماری کمک نماید. هدف پژوهش حاضر، امکان سنجی اجرای دورا آسیب شناسی در بیمارستان های آموزشی دانشگاه علوم پزشکی تهران بود.

روش پژوهش: این پژوهش از نوع کاربردی بود که به روش مطالعات توصیفی تحلیلی در مقطع زمانی شش ماهه دوم سال ۱۳۹۱ انجام شد. جامعه این پژوهش، آسیب شناس ها، مدیران، روسا و پرسنل انفورماتیک شاغل در بیمارستان های آموزشی دانشگاه علوم پزشکی تهران بودند. از آنجا که این بیمارستان ها از مراکز برجسته دانشگاه علوم پزشکی تهران و بستری مهم برای آموزش دانشجویان دوره تخصص آسیب شناسی محسوب و از طرفی تمامی اقدامات آسیب شناسی در این بیمارستان ها انجام می شد، لذا، آسیب شناس ها، مدیران، روسا و پرسنل انفورماتیک مراکز مذکور به صورت غیر تصادفی به عنوان نمونه پژوهش انتخاب شدند که در مجموع شامل ۲۰ نفر آسیب شناس، هشت نفر مدیران و روسا و هشت نفر پرسنل انفورماتیک بودند. برای گردآوری داده ها از سه پرسشنامه با سوال های باز و بسته محقق ساخته استفاده گردید. روایی و پایایی پرسشنامه ها توسط پژوهشگر ارزیابی و داده ها توسط نرم افزار آماری SPSS مورد تحلیل قرار گرفت.

یافته ها: میزان آگاهی مدیران و سرپرستان بیمارستان ها از دورا آسیب شناسی ۵۷/۵ درصد و بسیار بیشتر از میزان آگاهی پرسنل انفورماتیک با ۲۷/۵ درصد بود. همچنین میانگین امتیاز آگاهی آسیب شناس ها ۲/۹۸ و کم محاسبه شد. نتایج پژوهش نشان داد، ۶۵/۶۲ درصد بیمارستان های منتخب دارای امکانات سخت افزاری جهت اجرای دورا آسیب شناسی بودند اما هیچ گونه امکانات نرم افزاری بدین منظور، در این مراکز وجود نداشت. همچنین میانگین امتیاز امکان اجرای دورا آسیب شناسی از لحاظ نیروی انسانی آسیب شناس ۲/۹ و کم بدست آمد. میانگین امتیاز امکان اجرای دورا آسیب شناسی در بیمارستان های منتخب از لحاظ اهداف آموزشی برای آسیب شناس ها ۳/۵۲ بدست آمد که با توجه به متوسط میانگین امتیاز، زیاد بود. نتایج حاکی از آن بود که آسیب شناس ها ارسال تصاویر میکروسکوپی و ماکروسکوپی از لام را کافی ندانسته و ارسال اطلاعات بیشتری از بیمار را جهت تشخیص بهتر لازم دانستند. همچنین نتایج نشان داد هیچ دستورالعمل و قانون مدونی در مورد اجرای سلامت از راه دور و دورا آسیب شناسی در کشور وجود ندارد.

نتیجه گیری: با توجه به اهمیت فراوان دورا آسیب شناسی و پیشرفت چشمگیر آن در سایر کشورها و لزوم اجرای آن در کشورمان و با توجه به نتایج پژوهش مبنی بر آگاهی کم افراد جامعه پژوهش و کمبود نیروی انسانی متخصص در این زمینه و همچنین کمبود تجهیزات سخت افزاری و نرم افزاری در مراکز منتخب و عدم وجود قوانین مختص سلامت از راه دور و دورا آسیب شناسی در کشور، پیشنهاد میگردد بیمارستان ها جهت اجرای دورا آسیب شناسی اقدامات لازم را بعمل آورند.

واژه های کلیدی: امکان سنجی، دورا آسیب شناسی، بیمارستان های آموزشی